

(Folytatás az 1. oldalról.)

ható, hogy az idén kétszerannyi lakás épül Szegeden, mint 1968-ban, és megteremtették annak reális lehetőségét is, hogy jövőre a városban már több mint ezer lakás épüljön.

Nyilvánvaló, hogy az új gazdálkodási módszerek bevezetésével a tanácsi vállalatok önállósága is nagyobb lett. Általában ezzel jól is éltek, amit bizonyít, hogy a tavalyi munkájuk alapján elért nyereség nem marad alatta a minisztériumi vállalatok nyereségének. Hiba azonban, hogy néhány tanácsi vállalatnál háttérbe szorult a várost közvetlenül érintő feladatok ellátása. A városgazdálkodási vállalat és a tanács építőipari vállalatának tevékenysége különös képp nem igazodik a város lakosságának igényeihez. Ezek a cégek kinőttek eredeti rendeltetési kereteikből, s ma nincs Szegeden olyan kisebb vállalat, amely például karbantartást végezne. Tovább kell fejleszteni a beruházási vállalat munkáját is, hogy képes legyen a lakosság magánépítkezéseit is szervezni.

Az 1969-es és az 1970-es esztendő nemcsak a harmadik öt éves terv befejezésének éve, hanem egyben a

negyedik öt éves terv megalkotása is. Ezért e két évre szóló tervet igen alaposan, már a távlatokra is gondolva kell végrehajtani.

A gázművek jelentését leszavazták

A Délalföldi Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat munkájáról szóló tájékoztató jelentést Szekeres István igazgató terjesztette elő. Miután Nagy István, Hampel Ferenc, Nitsinger Gyula, Balló Béla, dr. Kulka Frigyes olyan jellegű kérdéseket tettek fel, melyből megállapíthatta a tanács, hogy a be-terjesztett jelentés nem alkalmas megvitatásra, mert nem tartalmazza azokat a problémákat, melyek a lakosságot foglalkoztatják, nem adja meg Szeged gázellátásának programját és megvalósításának ütemét, Sz. Simon István, Nemes Attila és dr. Kulka Frigyes javaslatára az elnöklő Papp Gyula, a tanács vb elnökhelyettese szavazást rendelt el a vita megtartásáról.

A tanácsülés úgy döntött, hogy a be-terjesztett jelentést nem fogadja el, s kéri a gázműveket, hogy még az idén újabb, alapos jelentést adjon a tanácsülésnek.

Határozat az újszegedi közlekedésről

Igen élénk vita alakult ki a bejelentések, interpellá-

ciók során is. Nitsinger Gyula, Farkas István, Hampel Ferenc, Nemes Attila, dr. Imre Ottó, Engst József, Abraham Lajosné, Savanya Miklós, dr. Csikós Ferenc, Tóth András, Lovas János, Baráth Zsigmond és Egyeki Zsigmond kért szót. Többen feleltek, hogy jobb felkészüléssel elejét lehetne volna venni annak, hogy a nagy hóesés megbénítsa a város közlekedését. Még többen az új szegedi autóbuszjárat magas díjszabásának jogosultságát vitatták, s kifejezték a lakosság elégedetlenségét az ármegállapítás miatt. Papp Gyula válaszában egyetértett ezekkel a felszólalásokkal és javasolta, hogy a tanács hozzon határozatot, melyben kéri a Pénzügyminisztériumot, az Anyag- és Árhivalt, valamint a Közlekedési- és Postaügyi Minisztériumot, hogy segítse elő az újszegedi közlekedés problémájának megoldását. A javaslatot a tanácsülés egy szavazat ellenében elfogadta.

A többi felmerült kérdésre a kerületi tanácsok és az illetékes szakigazgatási szervek a törvényben meghatározott időn belül írásban válaszolnak.

Fehér Kálmán

Szegedi járás:

Tovább fejlődnek a falvak

A szegedi járási tanács idei első ülését újjáépített székházában tartotta tegnap. A rossz útviszonyok ellenére is megjelent a tanács tagjainak többsége az ülésen, ahol fontos kérdésekből hoztak határozatot: megvitaták a tanács és a végrehajtó bizottság múlt évi munkáját, valamint az 1969—70-es évek pénzügyi és fejlesztési tervét, ezen belül az idei költségvetési és fejlesztési tervét.

A tanács tagokat Farkas István vb-elnök köszöntötte, majd Gyuris Szilveszter vb-elnökhelyettes elnökletével ülésezett a járási tanács. Az elmúlt évi munkáról szóló jelentést a tanács tagjai írásban előre megkapták. A végrehajtó bizottság pontosan összegezte a tavalyi végzett feladatokat.

Tavaly a járás falvaiban 412 lakóházat építettek, s csak 243-nál vettek igénybe hitelt. A felépült lakások többsége kétszobás, összkomfortos, minőségileg sokkal jobb, mint a korábban épültek. Ezzel függetlenül gondot okoz a lakáshiány, mivel állami lakásépítés a járás területén nincs. Társasházakat építettek Kisteleken, Mórahalmon és Kiskundorozsán, a két utóbbi községben még nem fejeződött be, de hamarosan készen lesznek a házak építésével.

A lakásépítést lassította a telekhiány és általában a kisajátítási és parcellázási munkák vontatottsága. Ettől függetlenül 15 községben 800 házhelyet parcelláztak, s az OTP-nél 1969. január elsején 200 telek várt eladásra. Előkészítés alatt áll Üllés, Bördány, Algyó, Szatmár és Domaszék községek házhelykialakítási terve.

Igen nagy gond a szétszórta tanyai települések és iskolák villamosítása. Tavaly újabb 11 tanyai iskolában gyulladt ki a villany, s így a 97 tanyai iskolából már 57-ben „elfújták” a petróleumlámpát. Ebben az évben tovább folytatják a tanyavilág villamosítását.

A tanács és végrehajtó bizottsága tavalyi munkájáról kialakult vitában véleményét mondott Kalapos István, a Hazafias Népfront járási bi-

zottságának titkára, aki a társadalmi összefogásról beszélt. Felszólalt Csizmas Sándor, az MSZMP szegedi járási bizottságának titkára is, aki a tsz-ek gazdálkodásának gyengeségeit elemezte. Makra András, a MESZÖV dolgozója a tanácsi munkáról, Széll János, a szatmári Finn-Magyar Barátság Tsz elnöke a mezőgazdasági beruházások szétforgácsoltágáról, Nagy Sándor, a balástyai Móra Ferenc Tsz elnöke pedig az állattenyésztéssel kapcsolatos beruházások árkérdéséről beszélt.

Az idei költségvetés, valamint az 1969—70-es évi tanácsai fejlesztési tervet ugyan csak írásban megkapták a tanács tagjai. A jelentéshez dr. Abraham Antal vb-elnökhelyettes fűzött kiegészítést. A járási tanács ez évi költségvetése nagyjából megegyezik a tavalyival. A várható bevételeket 98 millió forintban határozták meg.

A jelentésből kitűnik, hogy a járási tanács végrehajtó bizottsága megalapozott és jól meggondolt tervet terjesztett a tanácsülés elé. A legfontosabbakra költik meg-levő forrintjaikat, s arra kéri a községek tanácsait is, hogy megfontoltan készítsék el idei költségvetési terveiket.

Néhány kiragadott példa csupán: milliós összeget kap Sándorfalva, Kistelek és Zombó, félmilliót Algyó és Bördány. Tizenöt község összesen 5 millió 800 ezer forintot. Jövőre 6 milliót jutnak öt községnek (Algyó, Kistelek, Mórahalom, Zákánysek és Szatmár). A járási tanács utak és hidak építésére több mint 4 milliót fordít: Kiskundorozsán befejezik a Felszabadulás utca építését, Üllésen autóbuszfordulót építenek, Pusztaszeren felújítják a Munkástelepi utat, Sövényházán a Honvédségi utat, Bakson a máriatelepi hidat.

A fejlesztési alapokra a járási tanács 9 millió 800 ezer forintot biztosít összesen, de ebből a tervezett járási rendelőintézet költségeire 4 milliót tartalekölnek. Jövőre ezt az összeget 10,5 millióra tervezik, amelyből 4,5 milliót a rendelőintézet

költségeire fordítanak, a többit a községek kapják meg.

Jellemző a költségvetés alapos előkészítésére, hogy a tanács tagok közül mindössze hárman szólaltak fel, Ocskó Imre, a kisteleki fmsz elnöke, aki megkérdezte, hogy falujában, a „leendő városban” építenek-e állami lakásokat, Cséri Gyula, a baksi tsz elnöke pedig közsegük iskolájának mostoha helyzetére mondott adatokat. S végül Tari Sándor, a TÖVÁL igazgatója a forgalmi adó befizetésének kérdéseivel foglalkozott.

A legreménykeltőbb választ alighanem Kistelek tanács tagja kapta. Ha rövid időn belül biztosítanak lakóházépítésre területet, akkor a következő években egy negyvenlakásos állami házat építenek Kisteleken. A baksi iskolás gyermekek helyzetén ebben az évben nem tudnak segíteni, de első lesznek a következő tervidőszakban.

A költségvetés vitája után a járási tanács titkára előterjesztést tett, hogy március elsejétől a volt építési és közlekedési csoport helyett építési, közlekedési és vízügyi osztályt szerveznek a járási tanács kebelében.

Több mint 8 ezer brigád az építőknél

Több mint tízezer építő-és építőanyagipari szocialista brigád ötszáz küldötte pénteken az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Házában megtartotta az építőügyi ágazat szocialista brigádvezetőinek második országos értekezletét. Megjelent az értekezleten Bondor József építőügyi és városfejlesztési miniszter, dr. Csanádi György, közlekedési- és postaügyi miniszter és Somoskői Gábor, a SZOT titkára.

A tanácskozáson Bondor József tartott vitaindító előadást. Többek között beszámolt arról, hogy az ÉVM-

Többszám első személyben

Nálunk ez már természetes; egy csapatban vagyunk, persze, hogy többszámúban gondolkozunk. Érthető, hisz egy az érdekünk. De belebeszélünk mi a brigádon kívüliek dolgába is nemegyszer. Ezt viszont még sokan nem értik meg. Pedig velük, műhelybeli társainkkal is egy az érdekünk.

A középkorú, higgadt beszédű brigádvezető csapata már szocialista címet nyert. Kétszer is. Megérdemlik, mert jó szellemet, szemléletet honosítanak példájukkal. Brigádmódra munkálkodni, összetartani, miért is lenne elképzelhetetlen olyan nagy munkacsapat esetében is, mint bármelyik üzem? Az, ahogyan a szocialista brigádtagok át-átlélik a csoporthatárokat, segítenek társaiknak, — már ilyenfajta közösség-kovácsolódás. Az egyéni és brigáderdek talákozása a vállalati kollektívával, a többszám első személy, a mi érvényesülése.

A többszám polgárjoga természetesen nem újkeletű: a munkáshatalommal együtt született, vele terebélyesedik. Ez a többszám első személyben való gondolkodás mindinkább honosodóban van. S ahol a felvilágosítás, meggyőzés mellett az anyagi, erkölcsi ösztönzés hatóerőit is jól alkalmazzák, ott ezek a tendenciák tovább erősödnek, mélyülnek.

De itt nem állhat meg a gondolat. Nem torpanhat meg a vállalati önállóság kapujában sem. Ha feltételezzük is, hogy egy gyár minden munkása úgy igyekszik, mint fentebb írtuk — brigádmódra — még mindig újabb gondolatok következnek rá. Mert ami a legnehezebb: megértetni, hogy az „üzemi brigád” a népgazdaság nagy, országnyi területű gyáróriásában szintén elkölözött a többi „üzemi brigádnak”. Hasonlóan ahhoz, ahogy szálak, kapcsolatok fűzik össze egy-egy munkahely munkacsapatait.

Ha például rossz anyagot kap a kenderfonógyár, s küszködve fonalat készít belőle, azt a szövőgyárban még nehezebb lesz megszűnti, a szálak szakadnak, csökken a munkás napi termelése, kevesbedik a keresete. Vagy például a cipőnél. Igaz — mondja a gyár igazgatója —, hogy baj van, de nekünk meg az alapanyagra, segédanyagra van rengeteg panaszunk, csak, hogy azt nem hallgatja meg senki. Ez van, illetve ad a partnerüzem. Más: nem lehetett különféle cikkeket kapni, hol ebben, hol abban akadozott áruellátásunk, mert

a boltvezetők nem törekedtek arra, hogy legyen elegendő tartalékuk, féltek a készletlétől. Előfordult ilyen készlet-ijedtség fontos közsszükségleti cikkeknel is, úgy kellett felülről hatni a kiskereskedelemre, hogy legyen is, ami van. S ilyen beavatkozásokra szükség van és nyilván lesz is még, megfelelő ösztönzés, irányítás kell ahhoz, hogy áruellátásunk egyre javuljon, megfelelő készletek várják a fogyasztókat. Amint hogy az afféle „csomagolások” drágítást, vagy más indokoltan árté- zést s egyáltalán: a tisztességtelen haszon- szerzés próbálkozásait is meg kell gátolni.

Másrészt úgynevezett szabályozókra — afféle új mechanizmusi „közlekedési rend- örökre” — van szükségünk, újakra is, a termelés „forgalmában”. S érvényt szer- zni annak a szemléletnek, ami egy jó brigádban honos: együtt sírjanak, együtt nevesenek az anyagot gyártó és az anyag- ból terméket előállító üzemek is. Legyen meg az egymásrautaltság mindkét oldal- ról, legyen közös az érdekük. Amint hogy a kereskedelemnek is legyen érdeke mű- nőséget és bőséget biztosítani. Az új mechanizmus térképére tekintve meg kell tehát nézni — hová, melyik érdek-kereszt- útra kell „forgalmi rendőr”, hol kell el- söbbséget biztosítani az igényeknek, a fo- gyasztóknak.

A szabályozók mellett fontos annak a tudatnak az erősítése is, hogy a termelő munkás „alter ego”-ja, másik énje a fo- gyasztó. A termelésben selejtet gyártani és vásárlóként szidni a rossz árut, ez a szemléletmód paradox. Gazdagodásunk csak úgy képzelhető el, ha ki-ki személy szerint is gazdagítja jó munkájával a kö- zösséget, s természetesen önmagát.

Ember és ember, műhely és műhely, gyár és gyár, üzlet és vásárló kö- zött bonyolultak a kapcsolatok. A népgazdaság és vállalati érdek időnkénti ütközése olyan tényező, amivel számolunk a reform során. Ahol lehet, meg kell előz- ni, az öntudatos munkások, a párt- és szakszervezeti szervek elébe vághatnak nyereszkeskedésnek, ravaszul kalkuláló kap- ziságnak, bírálhatnak a többszám első személy jogán. Ahol szükséges, szabályo- zókat állítunk, a leglényegesebb azonban, hogy a többszám elsőszemélyű gondol- kodásnak alapot teremtsen a felvilágosító, meggyőző munka.

Simai Mihály

Sikeres „főpróba” Tápén

Tegnap délelőtt Szegeden tartották a Szabadság Film- színházban ünnepi zárász- adó közgyűlést a Tápei Tiszatáj Tsz gazdái. Ünnep- ségükön megjelent Csá- penszki István, az MSZMP szegedi járási bizottságának első titkára és Niesner Fe- renc országgyűlési képviselő is.

Az 5038 hold közös műve- lesű területen gazdálkodó közösség sikeres főpróbát tartott az elmúlt esztendő- ben. Hiszen az új gazdasági mechanizmus, nem utolsó- sorban a szövetkezetben végrehajtott változások, mint például: hat önálló önelszámoló üzemegység in- dítása, nagy feladatok elé állította a vezetőséget, a tagságot egyaránt. Az előző évekhez viszonyítva, amikor az összes árbevétel 30 mil- lió forint körül mozgott, ta- valy jelentős előrelépés tör- tént, ugyanis 54 millió forint árbevétel érték el. Az ösz-

szes ledolgozott munkanapok száma 200 ezer, s erre 18 millió forint munkabért fi- zettek ki. Az előző esztendő- ben a 153 ezer munka- napra 13 millió 640 ezer forint jutott.

Valami kicsikét nőtt az egy tagra eső jövedelem is. Amíg 1967-ben 16 ezer 066 forint volt, addig tavaly 16 ezer 258 forint. Az egy mun- kanapra eső jövedelem te- hát 89 forintról 90 forint 40 fillére emelkedett.

Hozzászólásában Csá- penszki István kiemelte,

hogy sikeres főpróbája volt ez az év a tápei szövetke- zetnek, hiszen az új gazda- sági mechanizmus megnö- vekedett követelmények elé állította a kollektívát.

Néhány esztendővel ko- rábban elvándoroltak a fia- talok a faluból, az iparban keresték a megélhetést. bol- dogulást. Most egyre-másra térnek vissza a vándorma- darak, tavaly 68-an kérték felvételüket, leginkább fia- talok, az idén pedig 33-an.

Sz. L. I.

A KONYVTÁRBAN